

6. Русская историческая библиотека, издаваемая Императорскою Археологическою комиссиею. Т. XXVII: Литовская Метрика. Отд. 1. Ч. 1. Книга записей. Т. 1 / ред. И. И. Лаппо. – СПб.: [б. и.], 1910. – 1074 с.

7. Акты, относящиеся к истории Южной и Западной России, собранные и изданные археологическою комиссиею. Т. II. 1599–1637. – СПб.: Тип. Эдуарда Праца 1865. – 303 с.

8. Kuraś S. Przywileje prawa niemieckiego miast i wsi Małopolskich XIV–XV wieku / S. Kuraś. – Wrocław: Zakł. Narod. im. Ossolińskich, 1971. – 210 s.

9. Макароў М. Дз. Местскія ўлады Полацка (1580–1772 гг.): арганізацыя, персанальны склад / М. Дз. Макароў. – Смаленск: Інбелкульт, 2014. – 198 с.

10. Центральний державний історичний архів України, м. Київ (далі – ЦДІАК України). – Ф. 25. Луцький гродський суд. 1558–1790 рр. – Оп. 1. – Спр. 8. Луцька гродська записова, поточна і декретова книга 1566 р. 10 січн. – 29 грудн. 1566. – 509 арк.

11. Там само. – Ф. 28. Володимирський гродський суд. 1566–1756 рр. – Оп. 1. – Спр. 1. Володимирська гродська записова і поточна книга 1566 р. – 129 арк.

12. Жизнь князя Андрея Михайловича Курбского в Литве и на Волыни: в 2 т. / под ред. Н. Д. Иванисева. Т. 1. – Киев: Литотипогр. завед. И. К. Вальнера, 1849. – 402 с.

13. АЮЗР. – Ч. VIII. Т. 6: Акты о землевладении в Юго-Западной России XV–XVIII вв. – Киев: Тип. С. В. Кульженко, 1911. – 624 с.

14. Кравченко В. В. Ратуша у самоврядному житті громади міста Володимира в кінці XVI століття // Український археографічний щорічник. Нова серія. Вип. 13/14. – Київ: Укр. письм., 2009. – С. 417–456.

15. ЦДІАК України. – Ф. 28. Володимирський гродський суд. 1566–1756 рр. – Оп. 1. – Спр. 4. Володимирська гродська записова і поточна книга 1569 р. – 309 арк.

References

1. Atamanenko V. Opysovo–statystychni dzhherela do istorii' naseleennja Volodymyra drugoi' polovyny XVI – pershoi' polovyny XVII st. // Mynule i suchasne Volyni i Polissja. Nauk. zb. Vyp. 55. Uporjad. A. Syljuk, V. Pykaljuk. – Luc'k, 2015. – S. 95–106.

2. Zajac' A. Je. Instytut vjytivstva v mistah Volyni XVI – pershij polovyny XVII st. / A. Je. Zajac' // Central'na i Shidna Jevropa v XV–XVIII st.: pytannja social'no–ekonomichnoi' ta politychnoi' istorii'. Do 100–richchja vid dnja narodzh. prof. D. Pohylevycha / za red. L. Zashkil'njaka, M. Krykuna. – L'viv: L'viv. nac. un–t im. I. Franka, 1998. – S. 106–112.

3. Starchenko N. P. Konflikt u Volodymyri 1566 r.: variant mikroistorychnogo prochtannja / N. P. Starchenko // Socium. Al'manah social'noi' istorii'. – 2003. – Vyp. 3. – S. 65–98.

4. Arhiv Jugo–Zapadnoj Rossii, izdavaemyj Vremennoj komissieju dlja razbora drevnih aktov, uchrezhdennoj pri Kievskom, Podol'skom i Volynskom general–gubernatore (dali – АЮЗР). Ch. V. T. 1: Akty o gorodah (1432–1798). – Kiev: Universitet. tip., 1869. – 636 s.

5. Lietuvos Metrika. Kn. Nr. 4 (1479–1491): Užrašymų, knyga 4 / parengė L. Anužytė. – Vilnius, 2004. – 288 p.

6. Russkaja istoricheskaja biblioteka, izdavaemaja Imperatorskoju Arheograficheskaju komissieju. T. XXVII: Litovskaja Metrika. Otd. 1. Ch. 1. Книга записей. Т. 1 / ред. И. И. Лаппо. – СПб.: [б. и.], 1910. – 1074 с.

7. Akty, odnosjashiesja k istorii Juzhnoj i Zapadnoj Rossii, sobrannye i izdannye arheograficheskaju komissieju. T. II. 1599–1637. – SPb.: Tip. Jeduarda Praca 1865. – 303 s.

8. Kuraś S. Przywileje prawa niemieckiego miast i wsi Małopolskich XIV–XV wieku / S. Kuraś. – Wrocław: Zakł. Narod. im. Ossolińskich, 1971. – 210 s.

9. Макароў М. Дз. Местскія ўлады Полацка (1580–1772 гг.): арганізацыя, персанальны склад / М. Дз. Макароў. – Смаленск: Інбелкульт, 2014. – 198 с.

10. Central'nyj derzhavnyj istorychnyj arhiv Ukrainy, m. Kyi'v (dali – ЦДІАК України). – Ф. 25. Luc'kyj g'rods'kyj sud. 1558–1790 rr. – Оп. 1. – Спр. 8. Luc'ka g'rods'ka zapysova, potochna i dekretova knyga 1566 r. 10 sichn. – 29 grudn. 1566. – 509 арк.

11. Там само. – Ф. 28. Volodymyrs'kyj g'rods'kyj sud. 1566–1756 rr. – Оп. 1. – Спр. 1. Volodymyrs'ka g'rods'ka zapysova i potochna knyga 1566 r. – 129 арк.

12. Zhizn' knjazja Andreja Mihajlovicha Kurbskogo v Litve i na Volyni: v 2 t. / pod red. N. D. Ivanisheva. T. 1. – Kiev: Litotipogr. zaved. I. K. Val'nera, 1849. – 402 s.

13. АЮЗР. – Ч. VIII. Т. 6: Акты о землевладении в Jugo–Zapadnoj Rossii XV–XVIII vv. – Kiev: Tip. S. V. Kul'zhenko, 1911. – 624 s.

14. Kravchenko V. V. Ratusha u samovrjadnomu zhytti gromady mista Volodymyra v kinci XVI stolittja // Ukrain's'kyj arheografichnyj shhorichnyk. Nova serija. Vyp. 13/14. – Kyi'v: Ukr. pys'm, 2009. – S. 417–456.

15. ЦДІАК України. – Ф. 28. Volodymyrs'kyj g'rods'kyj sud. 1566–1756 rr. – Оп. 1. – Спр. 4. Volodymyrs'ka g'rods'ka zapysova i potochna knyga 1569 r. – 309 арк.

Bortnikova A., candidate of historical sciences, Associate Professor of the World history department of Lesya Ukrainka Eastern–European National University (Ukraine, Lutsk), allabortnikova@icloud.com

Administration in the Grand–Ducal city of Volodymyr on the Magdeburg Law (by the end of the 60ies of the 16 century)

The legal base and structure of the Volodymyr city local authorities, operating on the principles of the Magdeburg Law in the period up to the Union of Lublin in 1569, have been investigated. An analysis of a number of privileges of the Grand Duke of Lithuania on the Magdeburg Law to the city of Vladimir and for the possession of the Vladimir and Litovician institutions of Vogt has been carried out. The powers of the members of the city government: Vogt, Landvogt, legal advisers and Lavnyks, (members of the city's court), the order of their election, the quantitative composition, the nature of the relationship and subordination between them have been considered. The attention has been emphasized to the institution of Vogt as one of the main ones in the administration of the city, the role of Vogt in the implementation of administrative and judicial functions, the nature of abuses and typical cases of excess of power by him. The role of the Volodymyr burghers of the Magdeburg jurisdiction in the exercise of self–government and supervision over local government officials has been certified.

Keywords: Grand Duchy of Lithuania, Volodymyr city, local self–government, the Magdeburg law, city court, council, lava.

* * *

УДК 32:332

Артішевський А. Е.,
аспірант кафедри політології та
державного управління історичного
факультету, Східноєвропейський національний
університет ім. Лесі Українки (Україна, Луцьк),
edward_a@bigmir.net

Корупція в органах державної влади як чинник делегітимації політичної влади

Корупція як чинник реалізації процесу делегітимності політичної влади в умовах системного конфлікту, розглядаються основні її типологічні характеристики, аналізується роль громадянського суспільства, в контексті опозиційних сил еволюції що стає основою позасистемної опозиції. Делегітимність влади – це неприйняття її суспільством як найбільш не відповідної вимогам та викликам суспільно–політичної реальності. Делегітимація випливає з переконання, що політична влада не адекватно репрезентує суспільні інтереси та цінності в наявній суспільно–політичній ситуації.

Ключові слова: делегітимація, корупція кадрова криза, суверенітет, влада, винагорода.

Економіст Я. І. Кузьмінов в статті «Говоримо – влада, маємо на увазі – корупція» виділяє корупцію у вузькому сенсі (нехтування посадовими обов'язками заради матеріальної винагороди) і широкому сенсі (використання службового становища в приватних інтересах – «приватизація держави»). Також дослідник виділяє «корупцію знизу» (з боку громадян, сімей і підприємств), «корупцію зверху» (з боку політичної влади в державі) і «корупцію ззовні» (з боку представників транснаціональних корпорацій) [1].

Існують серйозні проблеми в Україні з реалізацією законодавства про боротьбу з корупцією. Низька ефективність антикорупційного законодавства, складається з таких чинників як недотримання законів України

чиновниками, оскільки це закон про правомірність їхньої діяльності. Крім того, очевидна слабкість і декларативність права. Щорічно в країні складається більше 10 тисяч адміністративних протоколів про хабарництво, заводиться до 5 тисяч кримінальних справ. Однак усі вони стосуються дрібних і середніх службовців. Причина криза кадрової політики. І тут постає питання щодо мотивації з боку держави. Найперше, принципи відбору кандидатів на посади державних чиновників потребують зміни умов відбору за наявністю професійної компетентції та психологічними рисами свого сумління, які готові чесно та ефективно працювати в органах державної влади на виконання функцій держави. Посади розподіляються за принципом політичних квот, а рівень їх заробітних плат передбачає не наявність професійної компетентції, а готовність та уміння функціонувати в корупційній системі координат. Відповідно для лігмації політичної влади необхідна конструктивна реформа державної служби. На думку політолога Л. В. Гевелінга корупція виділяє три форми влади, що базуються на корупції: клептократія (використання владних повноважень для швидкого самозбагачення і зміцнення ключових позицій в суспільстві), лутократія (використання «негативної економіки» як засобу створення зручної для себе форми організації влади) і плутократія. Остання являє собою повний синтез влади і багатства, комбінацію клептократії і лутократії. Корупція ділиться за формами одержуваної корупціонерами вигоди на «тверду» і «м'яку». Перша є класичним видом корупції, що включає в себе матеріальну вигоду (хабарництво). Друга – специфічні види корупції, засновані на основі нематеріальної вигоди: фаворитизм, непотизм (кумівство), кронізм (Протекціонізм, заснований на дружбі), лобізм [2, с. 72]. Корупція системне явище, яке руйнує державу. У широкому сенсі корупція – це тотальна руйнація принципів державності, держави й суспільства загалом. Комплексним аргументом, що характеризує негативний вплив корупції на розвиток суспільства, його економіку й добробут населення, залишається показник ВВП на жителя. Політична корупція, на думку професора В. В. Лунеева – це «корупційні (або пов'язані з корупцією) форми політичної боротьби правлячих або опозиційних еліт, партій, груп і окремих осіб за владу, з метою її захоплення або узурпування, а також проти політичних конкурентів. Деяким її видам притаманні корупційні діяння проти конституційних прав і свобод людини і громадянина, проти основ державного ладу і державної влади» [3, с. 25]. Дослідження переконливо доводить: чим вищий рівень сприйняття корупції, тим гірший показник ВВП на жителя. Найбільш характерна ця ситуація стосовно України. Корупція впливає на основні чинники розвитку економіки, що видно з порівняння індексів економічної свободи та легкості ведення бізнесу. Чим вищий у країнах ступінь схильності до хабарництва, тим гірший індекс економічної свободи та легкості ведення бізнесу. Україна тут перебуває на останніх позиціях. Одна з головних загроз корупції полягає в тому, що вона здатна звести нанівець будь-які реформи. Не випадково реформи Ф. Рузвельта в США, у країнах Південно-Східної Азії та Скандинавії супроводжувалися радикальним викориненням хабарництва. Без його подолання неможливий успіх у всіх

інших напрямках реформ. Тут найбільш показовим є досвід Сінгапуру, де прем'єр-міністр Лі Куан Ю дуже ефективно поєднав реформи й боротьбу з корупцією. Україна опинилася серед держав, де зазначені проблеми й ризики корупційної руйнації суспільства проявилися чи не найгостріше. Всупереч палким обіцянкам різних влад приборкати корупцію і прискорити реформи, ситуація лише погіршувалася. Початком боротьби з хабарництвом в Україні можна вважати 1995 р. У жовтні того ж року було прийнято спеціальний Закон «Про боротьбу із корупцією». Однак документ виявився недовірливим. Це було офіційно визнано в Указі президента від 10 квітня 1997 р., яким було затверджено «Національну програму боротьби із корупцією» на 1998–2005 роки. З цих питань було прийнято ще близько 70 нормативних актів. Однак їх ухвалення істотно не вплинуло на зниження корупції у країні. Крім того, було підписано низку міжнародних договорів у сфері протидії з корупцією. Зокрема в 2006 р. Україна ратифікувала Конвенцію ООН проти корупції. Це зумовило необхідність приведення законодавства України у відповідність до вимог міжнародних угод. Для цього розробили й прийняли антикорупційний пакет законів. Які мали набрати чинності з 1 січня 2010 р., однак депутати весь час відкладали дату їх запровадження. У дисертаційній роботі «Політична корупція як форма тіншової влади» кандидата політичних наук Д. А. Заранія наводиться визначення політичної корупції в широкому сенсі – «це прямий або опосередкований взаємозв'язок між інститутами, чиновниками державної влади та населенням, в основі якої – незаконне, аморальне використання уповноваженою державною особою посадових повноважень з корисливою метою» [4, с. 14]. Зрештою, антикорупційний пакет набув чинності в січні 2011 р., але діяв усього п'ять днів і був скасований. Країна фактично залишалася без антикорупційного права до 1 липня 2011 р., коли набув чинності Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції». Однак введення його найбільш принципових положень знову перенесли на 2012 р. Тому за рейтингом сприйняття корупції Україна опинилася на 152 місці з 183 країн світу. Але й після цього реалізація антикорупційного законодавства всіляко гальмувалася, а ситуація з хабарництвом ускладнювалася. Як наслідок, у 2015 р. за показником сприйняття корупції Україна посіла 130 місце серед 183 країн світу. Це один з найгірших показників серед країн СНД і набагато гірший, ніж у країнах ЦСЄ. Водночас країни Балтії і Грузія вийшли в лідери щодо протидії корупції на пострадянському просторі. Навіть країни, які утворилися на теренах Югославії і пережили балканську війну, перебувають на кращих позиціях. В Україні тим часом продовжувалося зволікання з протидією корупції. Так, Україна зайняла 130 місце, в рейтингу в 2015 році. Показова оцінка масштабів корупції в Україні її ж громадянами. Так, 63,8% опитаних вважають, що хабарництво дуже поширене, ще 21,7% – просто розповсюджене, а 59% визнають боротьбу з корупцією неефективною. За дослідженням світового банку, результативність роботи влади в Україні з протидії чи стримування корупції оцінена лише на 17 балів зі 100 можливих. До речі, найвищі 100 балів отримали Фінляндія і Сінгапур. За ними йдуть США та Німеччина – по 93 бала. Серед країн

ЄС лідирують Польща, Словенія, Грузія та Естонія – 80 балів. Негативну оцінку боротьбі з хабарництвом дають і громадяни України. Переважна більшість опитаних зазначили, що самі закони неспроможні ефективно протистояти цьому порочному явищу. Потрібна дієва робота влади. Водночас лише 7% респондентів погодилися, що є певні зрушення на краще. Ще більш критичні оцінки корупційної ситуації в Україні з боку бізнесу. За даними Американської торгової палати практично всі опитані компанії вважають корупцію поширеним явищем в Україні. Переважна більшість з них стикалася з нею під час ведення бізнесу. Певним успіхом у протидії корупції респонденти назвали створення патрульної поліції й дерегуляцію процедур. Але половина корпорацій констатували відсутність яких–небудь істотних успіхів. Також 35% компаній вважають, що новостворені антикорупційні органи найближчим часом не будуть ефективними в боротьбі з корупцією. Однією з основних причин такої слабкої протидії хабарництву, навіть за наявності законодавчої і нормативно–правової бази, вважається високий рівень політичної та владної корупції. Серед пріоритетних сфер суспільної діяльності найбільш корумпованими залишаються якраз вищі рівні політичної системи – державні, управлінські, судові, правоохоронні, податкові та інші органи, а також політичні партії. Більшість дослідників поділяють політичну корупцію в широкому сенсі на безпосередньо політичну (елітарну) корупція і корупцію посадових осіб. Так, І. Амундсен виділяє два види корупції: політичну і бюрократичну. На його думку, політична корупція включає в себе суб'єктів політики, які приймають рішення. Політична корупція має місце в вищих ешелонах влади, при прийнятті політичних рішень, в той час як бюрократична корупція проявляється при втіленні політичних рішень в життя [5, р. 3]. У дисертаційному дослідженні «Організація протидії корупції в органах державної влади (зарубіжний досвід)» головними відмінностями корупції посадових осіб від політичної корупції є: 1) за програмними цілями («Корупція посадових осіб передбачає використання ними вже наявної у них владних повноважень з метою особистого збагачення. Вона не пов'язана з політичною боротьбою за владу»); за суб'єктом складом учасників корупційних відносин («У політичній корупції основним суб'єктом виступає політична еліта, до якої відносять людей, що займають високе суспільне становище. У корупції посадових осіб – самі посадові особи, тобто особи, які здійснюють функції представника влади або виконують організаційно–розпорядчі, адміністративно–господарські функції в державних органах, органах місцевого самоврядування Коло посадових осіб ширше кола осіб, що відносяться до політичної еліти»). На думку В. Д. Андріанова корупція в вищих ешелонах влади це окремий вид корупції, який за своєю формою представляє делігмацію «корупційний скандал щодо перших осіб держави». Виходячи з представленого вище початкового розуміння політичної корупції як протиправного фінансування передвиборних кампаній, можна припустити, що політична корупція у вузькому сенсі – це корупція в органах законодавчої влади, корупція посадових осіб – корупція в органах виконавчої та судової влади. Більше третини громадян розцінює корупцію у цих структурах як суцільну, а майже

половина, як поширену. Найбільше корупція розрослася в тих сферах, які самі повинні боротися з нею. Такий висновок підтверджується більш персоналізованим підходом до поширеності корупції. Так, перше місце тут посідає Верховна Рада. Громадяни вважають, що якраз у парламенті хабарництво й пустило найглибше коріння. Основну відповідальність за неефективну боротьбу з корупцією люди покладають на президента, на другому місці фігурує Верховна Рада, на третьому – правоохоронні органи й на четвертому – уряд. Характерно, що опитані визнають відповідальними в протидії корупції й простих громадян. Причому свою роль вони вважають навіть важливішою, ніж судів і фіскальних структур, а також місцевих органів влади. Еволюція класичного підходу в неокласичний також пов'язана зі зміною уявлень про корупцію–спочатку вона сприймалася як зловживання з точки зору норм моралі, потім–як зловживання з позиції правових норм. Питання про важливу функціональну роль корупції – явища, що існує з давніх часів і закріпилося в суспільній свідомості населення ряду країн як належне, піднімається ще з кінця XIX століття. З тих пір з'явилося кілька теорій позитивного впливу корупції, неодмінного атрибута державної влади, на економічний і політичний розвиток суспільства. Велика частина з них представлена в рамках функціонального підходу до вивчення корупції. Основоположником даного напрямку більшість дослідників вважає М. Вебера. У роботі «Політика як покликання і професія» він приходить до висновку, що корупція може бути корисна в тих випадках, коли вона зміцнює Владу правлячої еліти. При цьому дії еліти повинні бути спрямовані на модернізацію суспільства та швидке проведення реформ [6, с. 722]. Надалі в рамках функціонального підходу виділилося два напрямки. Частина дослідників, серед яких значаться С. Хантінгтон, Я. Тарковський вважають, що корупція з'являється на певному історичному етапі (наприклад, під час трансформаційних перетворень та модернізації), відіграє особливу роль у розвитку держави, виконують ряд функцій, в тому числі позитивних, а після зникає. Інші прихильники функціонального підходу (Р. Мертон, Г. Мюрдаль та ін.) Дотримувалися більш стриману позицію. На їхню думку, корупція при певних ситуаціях могла бути функціонально необхідної (про це свідчив досвід деяких країн щодо застосування корупційних практик для відновлення нормального функціонування суспільства), проте в довгостроковій перспективі вплив корупції на життя суспільства негативне [7, р. 7]. Прихильники інституціонального підходу до вивчення корупції (Х. Абуева, Д. Бейлі, К. Лейес, Н. Лефф) визнають, що «корупція є природним феноменом, що виявляється в перехідні періоди розвитку суспільства, при зміні норм його функціонування і відсутності консенсусу в ньому, а також своєрідним посередником, об'єднуючим привілейовані і знедолені прошарки суспільства в період суспільних перетворень» [8, с. 23]. Інституційний підхід до вивчення корупції набув популярності у дослідників. Суть його відображена в роботі Л. М. Тимофєєва «Інституційна корупція: нариси історії». Функціональний і інституційний підходи до вивчення корупції мають ряд спільних позицій. Наприклад, популярна серед функціоналістів в 1950–1970–і рр. Гіпотеза про позитивний вплив корупції на

політичний та економічний розвиток підтримувалася низкою інституціоналістів (наприклад, Н. Леффом [9, р. 8–14], Д. Бэйли [10, р. 719–732], С. Андрески [11, р. 92–109]), хоча за наступні 15–20 років ця гіпотеза була спростована. Н. Лефф і С. Хантінгтон вважали, що корупція може «розганяти» економіку на перших порах, в той час як А. Шлейфер і Р. Вишній стверджували, що корупція навіть на перших етапах знижує темпи економічного розвитку [12, с. 599–617]. Економічний підхід розглядає корупцію як економічне явище, не зважаючи на моральний бік проблеми. У дослідницькій середовищі він отримав назву неоліберального підходу. Його прихильники (В. Клевер, П. Мауро, С. Роуз–Аккерман та ін.) Вивчають корупцію як інструмент раціоналізації господарської діяльності, природне прагнення до вилучення максимально можливого прибутку (це стосується як державного управління, так і приватних осіб). Так, на думку відомого експерта в області політичної корупції С. Роуз–Аккерман, «економіка – дієвий інструмент аналізу корупції. Культурні відмінності та мораль додають свої нюанси і зокрема, проте для розуміння того, де спокуса корупції є найбільш відчутним і де вона має найбільший вплив, необхідний загальний економічний підхід [13, с. 9]. Іншим напрямком неоліберального підходу є теорія спонукальний мотив до корупції. Її сенс полягає в тому, що «будь–яке законодавство або обмеження, що вводить ринок навпаки» створює практично у всіх учасників спонукальні мотиви до порушення закону і, швидше за все, приведе до зростання злочинності і корупції в лавах урядовців. Таким чином, одна з причин, за якими суспільства серйозно вражені корупцією державного апарату, полягає в тому, що майже всі підприємці мають спонукальні мотиви до порушення закону, при цьому майже ні у кого не виникає стимулу повідомляти про такі порушення владу» [14, с.401]. Одним з найбільш відомих прихильників цього напрямку неоліберального підходу є М. Олсон. Міжнародний досвід показує, що вищою фазою утвердження монополій в економіці виступає олігархізація. Але якщо в міжнародній практиці цей процес тривав століття, то в Україні відбувся за десятиліття. Водночас в багатьох розвинених країнах цього або не сталося, або вони вже позбулись цього. У 2013 р. журнал «Forbes» опублікував дані про рейтинг країн, у яких працюють найбільші компанії. У ньому Україна вийшла в абсолютні лідери серед 100 країн. Так, співвідношення капіталу найпотужнішої компанії до ВВП в Україні становило 9,6%. Такої гігантності у відносному вимірі до ВВП не було в жодній розвиненій країні, де великий бізнес має давню історію. Немає такої ситуації і в країнах, де великий бізнес стартував разом з українським.

Список використаних джерел

1. Кузьмінов Я. І. Говоримо – влада, вважаємо – корупція / Я. І. Кузьмінов // Московські новини. – 1999. – 23 листопада. – №45.
2. Державна політика протидії корупції і тіньової економіки: монографія в 2–х томах / Сулакшин С. С., Максимов С. В., Ахметзянова І. Р.; під ред. Сулакшина С. С. – М.: Научный эксперт, 2009.
3. Лунеев В. В. Коррупция – политические, экономические, организационные и правовые проблемы. – М.: Юрист, 2008.
4. Зарандия Д. А. Политическая коррупция как форма тиньовой власти: дис. канд. полит. наук.

5. Amundsen I. Political Corruption: An Introduction to the Issues. Working Paper. – Bergen: Chr. Michelsen Institute, 1999.
6. Вебер М. Політика як покликання і професія / Вебер М.
7. Merton Robert K. Social Theory and Social Structure. – New York: Free Press, 1957.
8. Токарев Б. Б. Социально–философское осмысление феномена коррупция. Дисс. канд. филос. наук. – М., 2011.
9. Leff Nathaniel. Economic Development Through Bureaucratic Corruption / Nathaniel Leff // American Behavioral Scientist. – 1964. – №7. – P.8–14.
10. Bayley David. The Effects of Corruption in a Developing Nation // The Western Political Quarterly 19. – 1966. – P.719–732.
11. Andreski Stanislav. «Kleptocracy: or, Corruption as a System of Government» in Stanislav Andreski, ed., The African Predicament: A Study in the Pathology of Modernization. – London: Michael Joseph, 1968.
12. Shleifer Andrei and Vishny Robert. 1993. «Corruption» // Quarterly Journal of Economics, 108.
13. Роуз–Аккерман С. Корупція і держава. Причини, слідства, реформи. – М., 2003.
14. Олсон М. Піднесення і занепад народів: Економічне зростання, стагфляція, соціальний склероз.

References

1. Kuz'minov Ja. I. Govorymo – vlada, vvezhajemo – korupcija / Ja. I. Kuz'minov // Moskovski noviny. – 1999. – 23 lystopada. – №45.
2. Derzhavna polityka protydii' korupcij i tin'ovoi' ekonomiky: monografija v 2–h tomah / Sulakshyn S. S., Maksymov S. V., Ahmetzjanova I. R.; pid red. Sulakshyna S. S. – M.: Nauchnyj jekspert, 2009.
3. Luneev V. V. Korrupcija – politicheskie, jekonomicheskie, organizacionnyie i pravovye problemy. – M.: Jurist, 2008.
4. Zarandyja D. A. Politychna korupcija jak forma tin'ovoi' vlady: dys. kand. polit. nauk.
5. Amundsen I. Political Corruption: An Introduction to the Issues. Working Paper. – Bergen: Chr. Michelsen Institute, 1999.
6. Veber M. Polityka jak poklykannja i profesija / Veber M.
7. Merton Robert K. Social Theory and Social Structure. – New York: Free Press, 1957.
8. Tokarev B. B. Social'no–filosofskoe osmyslenie fenomena korrupcija. Diss. kand. filoz. nauk. – M., 2011.
9. Leff Nathaniel. Economic Development Through Bureaucratic Corruption / Nathaniel Leff // American Behavioral Scientist. – 1964. – №7. – P.8–14.
10. Bayley David. The Effects of Corruption in a Developing Nation // The Western Political Quarterly 19. – 1966. – P.719–732.
11. Andreski Stanislav. «Kleptocracy: or, Corruption as a System of Government» in Stanislav Andreski, ed., The African Predicament: A Study in the Pathology of Modernization. – London: Michael Joseph, 1968.
12. Shleifer Andrei and Vishny Robert. 1993. «Corruption» // Quarterly Journal of Economics, 108.
13. Rouz–Akerman S. Korupcija i derzhava. Prychyny, slidstva, reformy. – M., 2003.
14. Olson M. Pidnesennja i zaneпад narodiv: Ekonomichne zrostantnja, stagflijacija, social'nyj skleroz.

Artishevsky A. E., post-graduate student of the Department of Political Science and Public Administration of the Faculty of History, Lesia Ukrainka Eastern European National University (Ukraine, Lutsk), edward_a@bigmir.net

Corruption in public authorities as a factor in the delegitimacy of political power

In the article corruption as a factor of realization of the delegitimacy process of political power in conditions of systemic conflict, its main typological characteristics are considered, the role of civil society is analyzed, in the context of the opposition forces of evolution, which becomes the basis of the non–system opposition. The delicacy of power is its rejection by society as the most not relevant to requirements and challenges of socio–political reality.

The delegitimacy stems from the conviction that political power does not adequately represent social interests and values in the current socio–political situation.

Keywords: *delegation, corruption, human resources crisis, sovereignty, power, reward.*

* * *